

RAADSVOORSTEL

Onderwerp : Suppletie aanvraag gemeente breed onderzoek ontplofbare oorlogsresten
conflictperiode
Portefeuillehouder : Marcel van Opzeeland

Beetsterzwaag, 15-09-2026

Voorstel

1. Een aanvraag in te dienen bij het ministerie voor BZK voor een suppletie-uitkering uit het Gemeentefonds, ter hoogte van € 21.175, voor de door de gemeente gemaakte kosten in het opsporen en ruimen van Ontplofbare Oorlogsresten (OO) uit de Tweede Wereldoorlog.

Inleiding

In de voorbereiding van een project waarbij ontplofbare oorlogsresten (OO) een risico kunnen vormen voor de veiligheid en gezondheid van werknemers (in de regel nagenoeg alle projecten waarbij grond-/waterbodembodem wordt geroerd) is de opdrachtgever verplicht een onderzoek met betrekking tot de mogelijke aanwezigheid en risico's betreffende ontplofbare oorlogsresten uit te voeren.

Om aan deze wettelijke verplichting te voldoen is er door Antea group in opdracht van de gemeente een gemeente breed onderzoek uitgevoerd. De conclusie van het rapport is dat de gemeente als 'onverdacht' wordt aangemerkt. Het gemeente breed onderzoek kan in de toekomst gebruikt worden voor projecten binnen de gemeentegrenzen. We voorkomen hiermee dat voor elk separaat project een onderzoek moet worden uitgevoerd en kosten gemaakt. Gemeenten kunnen via het gemeentefonds in aanmerking komen voor een bijdrage in de gemaakte kosten.

In de Tweede Wereldoorlog is er veel gevochten in Nederland. Geregeld worden er nog Ontplofbare Oorlogsresten (OO) gevonden. De laatste jaren neemt het besef van het belang tot opsporing van OO bij ontwikkelingen (mede in het kader van openbare orde en veiligheid) toe. Daardoor wordt er steeds vaker en/of beter gezocht naar OO voordat gebouwd gaat worden of tijdens grondroerende werkzaamheden. De kosten voor het opsporen van OO zijn echter hoog.

Gemeenten kunnen via het gemeentefonds in aanmerking komen voor een bijdrage in de gemaakte kosten voor het opruimen van ontplofbare oorlogsresten uit de Tweede Wereldoorlog (de zogenaamde 'Bommenregeling'). De vereiste is hierbij dat de aanvraag moet worden ingediend op basis van een raadsbesluit en per jaar voor 1 april moet worden ingediend. Dit geldt dus voor in opdracht van de gemeente gemaakte onderzoekskosten maar ook in opdracht van derden (inwoners) gemaakte kosten. Procedureel houdt dit in dat de gemeenteraad een besluit moet nemen over de door de gemeente gemaakte kosten en dat al deze kosten ingediend worden bij het ministerie. Vervolgens ontvangt de gemeente de suppletie met de meicirculaire.

De bommenregeling is geen Rijkssubsidie, maar een regeling die wordt gefinancierd via een suppletieregeling binnen het gemeentefonds. Het idee achter de regeling is dat gemeenten die veel kosten hebben op het gebied van het ruimen van ontplofbare oorlogsresten, hier beperkt financieel nadeel van ondervinden ten opzichte van andere gemeenten die hier niet mee te maken hebben. Alle uitkeringen in het kader van de bommenregeling worden door alle gemeenten gezamenlijk gedragen.

Beoogd effect en/of resultaat

Met uw besluit wordt voldaan aan de voorwaarden die gelden bij het aanvragen van een tegemoetkoming in de kosten via de suppletie uit het gemeentefonds. De bijdrage is een tegemoetkoming in de gemaakt kosten van het onderzoeken, opsporen en ruimen van conventionele explosieven uit de Tweede Wereldoorlog

Argumenten

1.1 De gemeente heeft een wettelijke verplichting.

In de voorbereiding van een project waarbij ontplofbare oorlogsresten een risico kunnen vormen voor de veiligheid en gezondheid van werknemers (in de regel nagenoeg alle projecten waarbij grond-/waterbodembodem wordt geroerd) is de opdrachtgever verplicht een onderzoek met betrekking tot de mogelijke aanwezigheid en risico's betreffende ontplofbare oorlogsresten uit te voeren. Het inschatten van deze risico's wordt gedaan door het laten uitvoeren van een oriënterend-, dan wel nader onderzoek naar ontplofbare oorlogsresten, zoals is vastgelegd in het Arbobesluit (artikelen 2.26, 2.28 en 4.10 lid 1 t/m 4). Met het uitvoeren van het gemeente breed onderzoek naar ontplofbare oorlogsresten voldoet de gemeente aan haar wettelijke verplichtingen.

1.2 De gemeente Opsterland wordt als 'onverdacht' aangemerkt

In het voor dit onderzoek geraadpleegde bronnenmateriaal zijn geen feitelijke indicaties voor de aanwezigheid van ontplofbare oorlogsresten binnen de gemeente Opsterland aangetroffen. Daarmee wordt de gehele gemeente als 'onverdacht' aangemerkt.

1.3 De gemeente heeft recht op een suppletie-uitkering

In de bommenregeling staat dat de suppletie-uitkering aangevraagd moet worden bij het ministerie BZK door middel van een raadsbesluit van de gemaakte onderzoek-, opsporing- en ruimingskosten van conventionele explosieven. Het ministerie van BZK regelt in de 'bommenregeling' dat in geval van opsporing en ruiming van explosieven gemeenten een bijdrage van 68% in de werkelijk gemaakte kosten kunnen ontvangen (suppletie-uitkering).

Kanttekeningen

1.1 Zonder een raadsbesluit kan de suppletie aanvraag niet ingediend worden

In de regelgeving is opgenomen dat de suppletie aanvraag gepaard moet gaan met een raadsbesluit. Met dit besluit wordt voldaan aan deze vereiste en heeft de gemeente recht op een uitkering.

Middelen

De kosten voor het uitgevoerde onderzoek zijn € 21.175. Deze zijn gedekt binnen de begroting 2025. Wanneer de suppletiebijdrage wordt toegekend komt deze ten gunste van het begrotingssaldo.

Participatie

N.v.t.

SDG's

Het project heeft effect op de volgende doelstellingen en draagt daaraan positief bij:

SDG 3: Goede gezondheid en welzijn: Het onderzoek voorkomt ongevallen. Het beschermt de fysieke veiligheid en gezondheid van zowel inwoners als bouw- en infrastructurele medewerkers die in de bodem werken.

SDG 8: Eerlijk werk en economische groei: Het zorgt voor een veilige werkomgeving voor grondwerkers en voorkomt onverwachte, kostbare vertragingen bij bouwprojecten. Dit stimuleert een stabiele lokale economische ontwikkeling en gebiedsontwikkeling.

SDG 9: Industrie, innovatie en infrastructuur: Bij de aanleg van nieuwe infrastructuur, energienetwerken of woningbouw is voorafgaande kennis over de bodemveiligheid cruciaal. Het voorkomt incidenten tijdens grootschalige constructieprojecten.

SDG 11: Duurzame steden en gemeenschappen: Een stad of gemeente kan pas duurzaam zijn als deze veilig en inclusief is. Het proactief opsporen van OO-risicogebieden zorgt voor een veilige openbare ruimte en beschermt kritieke stedelijke infrastructuur.

SDG 16: Vrede, justitie en sterke diensten: Dit doel richt zich sterk op het verminderen van alle vormen van geweld en veiligheidsrisico's. Het opruimen en beheersen van de fysieke overblijfselen van historische conflicten draagt direct bij aan een vreedzame en veilige leefomgeving.

Evaluatie

N.v.t.

Bijlagen

Raadsbesluit Suppletie aanvraag gemeente breed onderzoek ontplofbare oorlogsresten conflictperiode
Rapport Gemeente breed onderzoek conflictperiode ontplofbare oorlogsresten Opsterland.
Facturen Antea Group

Burgemeester en wethouders van gemeente Opsterland,

de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

Sandra van 't Hooge

Andries Bouwman

Team	: Klimaat & Leefomgeving
Behandelend ambtenaar	: R. Bargerbos
Telefoonnummer	: 06-15671713
E-mailadres	: rinze.bargerbos@opsterland.nl
